

Ministerie van Economische Zaken
en Klimaat

> Retouradres Postbus 20401 2500 EK Den Haag

10.2e

Per e-mail: 10.2e@outlook.com

Datum

Betreft Besluit op uw Wob-verzoek d.d. 26 maart 2021 t.a.v. Nord Stream AG
en Nord Stream 2 AG

**Directoraat-generaal Klimaat
en Energie**

Directie Elektriciteit

Bezoekadres

Bezuidenhoutseweg 73
2594 AC Den Haag

Postadres

Postbus 20401
2500 EK Den Haag

Overheidsidentificatienr

00000001003214369000

T 070 379 8911 (algemeen)

F 070 378 6100 (algemeen)

www.rijksoverheid.nl/ezk

Behandeld door

10.2e

T 070 10.2e

10.2e@minezk.nl

Ons kenmerk

DGKE-E / 21140500

Bijlage

1

Geachte 10.2e,

In uw e-mail van 26 maart 2021, ontvangen op 26 maart 2021, heeft u met een beroep op de Wet openbaarheid van bestuur (hierna: Wob) informatie verzocht over contacten en ontmoetingen met betrekking tot de Europese Gasrichtlijn (2009/73/EC) en het gasinfrastructuur project Nord Stream 2 vanaf 01-01-2017 tot en met heden tussen het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat en Nord Stream AG en Nord Stream 2 AG. U vraagt om alle documentatie en communicatie.

Procedure

De ontvangst van uw verzoek is schriftelijk bevestigd bij brief van 16 april 2021 kenmerk DGKE-E/ 21103927.

In deze brief is tevens de beslistermijn met vier weken verdaagd tot 21 mei 2021.

Over dit verzoek hebt u op 23 april 2021 contact gehad met 10.2e, medewerker van mijn ministerie. Daarna is per e-mail bevestigd dat de zes brieven in de bijlage bij uw e-mail van 26 maart 2021 als losse Wob-verzoeken wordt behandeld en zijn de bijbehorende kenmerken uit onze interne administratie aangegeven. Dit besluit ziet op het Wob-verzoek met kenmerk 21087937.

Wettelijk kader

Uw verzoek valt onder de reikwijdte van de Wob. Voor de relevante Wob-artikelen verwijs ik u naar de bijlage.

Inventarisatie documenten

Op basis van uw verzoek is er 1 document aangetroffen.

Besluit

Ik heb besloten om het document gedeeltelijk openbaar te maken. Voor de motivering verwijs ik naar het onderdeel Overwegingen van dit besluit.

Overwegingen

Allereerst wil ik u wijzen op het volgende. Ingevolge artikel 3, vijfde lid, van de Wob, wordt een verzoek om informatie ingewilligd met inachtneming van het bepaalde in de artikelen 10 en 11.

Het recht op openbaarmaking op grond van de Wob dient uitsluitend het publieke belang van een goede en democratische bestuursvoering. Het komt iedere burger in gelijke mate toe. Daarom kan ten aanzien van de openbaarheid geen onderscheid worden gemaakt naar gelang de persoon of de bedoeling of belangen van de verzoeker. Bij de te verrichten belangenafweging worden dan ook betrokken het algemene belang bij openbaarmaking van de gevraagde informatie en de door de weigeringsgronden te beschermen belangen, maar niet het specifieke belang van de verzoeker.

Evenmin kent de Wob een beperkte vorm van openbaarmaking. Dit betekent dat openbaarmaking van de gevraagde documenten uitsluitend aan u op grond van de Wob niet mogelijk is. Indien ik aan u de betreffende documenten verstrek, moet ik deze ook aan anderen geven indien zij daarom verzoeken. In dat licht vinden de onderstaande belangenafwegingen dan ook plaats.

De eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer

Op grond van artikel 10, tweede lid, aanhef en onder e, van de Wob blijft verstrekking van informatie achterwege voor zover het belang daarvan niet opweegt tegen het belang dat de persoonlijke levenssfeer wordt geëerbiedigd.

In het document staan persoonsgegevens, zoals namen, telefoonnummers en e-mailadressen. Ik ben van oordeel dat t.a.v. deze gegevens het belang dat de persoonlijke levenssfeer wordt geëerbiedigd, zwaarder moet wegen dan het belang van openbaarheid. Daarom heb ik de persoonsgegevens verwijderd uit deze documenten.

Voor zover het de namen van ambtenaren betreft is hierbij het volgende van belang. Weliswaar kan, waar het gaat om beroepshalve functioneren van ambtenaren, slechts in beperkte mate een beroep worden gedaan op het belang van eerbiediging van hun persoonlijke levenssfeer. Dit ligt anders indien het betreft het openbaar maken van namen van ambtenaren. Namen zijn immers persoonsgegevens en het belang van eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer kan zich tegen het openbaar maken daarvan verzetten. Daarbij is van belang dat het hier niet gaat om het opgeven van een naam aan een individuele burger die met een ambtenaar in contact treedt, maar om openbaarmaking van de naam in de zin van de Wob.

Wijze van openbaarmaking

Het document dat gedeeltelijk openbaar wordt gemaakt, treft u bij dit besluit in kopie aan.

Dit besluit en het stuk worden geanonimiseerd op www.rijksoverheid.nl geplaatst.

Hoogachtend,

De Minister van Economische Zaken en Klimaat,
namens deze:

10.2e

Directeur Elektriciteit

Een belanghebbende die bezwaar heeft tegen de weigering om informatie openbaar te maken kan binnen zes weken na de dag waarop dit is bekend gemaakt een bezwaarschrift indienen. Het bezwaarschrift moet door de indiener zijn ondertekend en bevat ten minste zijn naam en adres, de dagtekening, een omschrijving van het besluit waartegen het bezwaar is gericht en de gronden waarop het bezwaar rust. Dit bezwaarschrift moet worden gericht aan de Minister van Economische Zaken en Klimaat, directie Wetgeving en Juridische Zaken, Postbus 20401, 2500 EK 's-Gravenhage. Dit besluit is verzonden op de in de aanhef vermelde datum.

Bijlage 1 - Relevante artikelen uit de Wob

Artikel 1

In deze wet en de daarop berustende bepalingen wordt verstaan onder:

- a. document: een bij een bestuursorgaan berustend schriftelijk stuk of ander materiaal dat gegevens bevat;
- b. bestuurlijke aangelegenheid: een aangelegenheid die betrekking heeft op beleid van een bestuursorgaan, daaronder begrepen de voorbereiding en de uitvoering ervan;
- c. intern beraad: het beraad over een bestuurlijke aangelegenheid binnen een bestuursorgaan, dan wel binnen een kring van bestuursorganen in het kader van de gezamenlijke verantwoordelijkheid voor een bestuurlijke aangelegenheid;
- d. niet-ambtelijke adviescommissie: een van overheidswege ingestelde instantie, met als taak het adviseren van een of meer bestuursorganen en waarvan geen ambtenaren lid zijn, die het bestuursorgaan waaronder zij ressorteren adviseren over de onderwerpen die aan de instantie zijn voorgelegd. Ambtenaren, die secretaris of adviserend lid zijn van een adviesinstantie, worden voor de toepassing van deze bepaling niet als leden daarvan beschouwd;
- e. ambtelijke of gemengd samengestelde adviescommissie: een instantie, met als taak het adviseren van één of meer bestuursorganen, die geheel of gedeeltelijk is samengesteld uit ambtenaren, tot wier functie behoort het adviseren van het bestuursorgaan waaronder zij ressorteren over de onderwerpen die aan de instantie zijn voorgelegd;
- f. persoonlijke beleidsopvatting: een opvatting, voorstel, aanbeveling of conclusie van een of meer personen over een bestuurlijke aangelegenheid en de daartoe door hen aangevoerde argumenten;
- g. milieu-informatie: hetgeen daaronder wordt verstaan in artikel 19.1a van de Wet milieubeheer;
- h. hergebruik: het gebruik van informatie die openbaar is op grond van deze of een andere wet en die is neergelegd in documenten berustend bij een overheidsorgaan, voor andere doeleinden dan het oorspronkelijke doel binnen de publieke taak waarvoor de informatie is geproduceerd;
- i. overheidsorgaan:
  - 1°. een orgaan van een rechtspersoon die krachtens publiekrecht is ingesteld, of
  - 2°. een ander persoon of college, met enig openbaar gezag bekleed.

Artikel 6

1. Het bestuursorgaan beslist op het verzoek om informatie zo spoedig mogelijk, doch uiterlijk binnen vier weken gerekend vanaf de dag na die waarop het verzoek is ontvangen.
2. Het bestuursorgaan kan de beslissing voor ten hoogste vier weken verdagen. Van de verdaging wordt voor de afloop van de eerste termijn schriftelijk gemotiveerd mededeling gedaan aan de verzoeker.
3. Onverminderd artikel 4:15 van de Algemene wet bestuursrecht wordt de termijn voor het geven van een beschikking opgeschort gerekend vanaf de dag na

die waarop het bestuursorgaan de verzoeker meedeelt dat toepassing is gegeven aan artikel 4:8 van de Algemene wet bestuursrecht, tot de dag waarop door de belanghebbende of belanghebbenden een zienswijze naar voren is gebracht of de daarvoor gestelde termijn ongebruikt is verstreken.

4. Indien de opschorting, bedoeld in het derde lid, eindigt, doet het bestuursorgaan daarvan zo spoedig mogelijk mededeling aan de verzoeker, onder vermelding van de termijn binnen welke de beschikking alsnog moet worden gegeven.

5. Indien het bestuursorgaan heeft besloten informatie te verstrekken, wordt de informatie verstrekt tegelijk met de bekendmaking van het besluit, tenzij naar verwachting een belanghebbende bezwaar daar tegen heeft, in welk geval de informatie niet eerder wordt verstrekt dan twee weken nadat de beslissing is bekendgemaakt.

6. Voor zover het verzoek betrekking heeft op het verstrekken van milieu-informatie:

- a. bedraagt de uiterste beslistermijn in afwijking van het eerste lid twee weken indien het bestuursorgaan voornemens is de milieu-informatie te verstrekken terwijl naar verwachting een belanghebbende daar bezwaar tegen heeft;
- b. kan de beslissing slechts worden verdaagd op grond van het tweede lid, indien de omvang of de gecompliceerdheid van de milieu-informatie een verlenging rechtvaardigt;

zijn het derde en vierde lid niet van toepassing.

Artikel 10

1. Het verstrekken van informatie ingevolge deze wet blijft achterwege voor zover dit:

- a. de eenheid van de Kroon in gevaar zou kunnen brengen;
- b. de veiligheid van de Staat zou kunnen schaden;
- c. bedrijfs- en fabricagegegevens betreft, die door natuurlijke personen of rechtspersonen vertrouwelijk aan de overheid zijn meegedeeld;
- d. persoonsgegevens betreft als bedoeld in de artikelen 9, 10 en 87 van de Algemene verordening gegevensbescherming, tenzij de verstrekking kennelijk geen inbreuk op de persoonlijke levenssfeer maakt.

2. Het verstrekken van informatie ingevolge deze wet blijft eveneens achterwege voor zover het belang daarvan niet opweegt tegen de volgende belangen:

- a. de betrekkingen van Nederland met andere staten en met internationale organisaties;
- b. de economische of financiële belangen van de Staat, de andere publiekrechtelijke lichamen of de in artikel 1a, onder c en d, bedoelde bestuursorganen;
- c. de opsporing en vervolging van strafbare feiten;
- d. inspectie, controle en toezicht door bestuursorganen;
- e. de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer;
- f. het belang, dat de geadresseerde erbij heeft als eerste kennis te kunnen nemen van de informatie;
- g. het voorkomen van onevenredige bevoordeling of benadeling van bij de aangelegenheid betrokken natuurlijke personen of rechtspersonen dan wel van derden.

3. Het tweede lid, aanhef en onder e, is niet van toepassing voorzover de betrokken persoon heeft ingestemd met openbaarmaking.
4. Het eerste lid, aanhef en onder c en d, het tweede lid, aanhef en onder e, en het zevende lid, aanhef en onder a, zijn niet van toepassing voorzover het milieu-informatie betreft die betrekking heeft op emissies in het milieu. Voorts blijft in afwijking van het eerste lid, aanhef en onder c, het verstrekken van milieu-informatie uitsluitend achterwege voorzover het belang van openbaarmaking niet opweegt tegen het daar genoemde belang.
5. Het tweede lid, aanhef en onder b, is van toepassing op het verstrekken van milieu-informatie voor zover deze handelingen betreft met een vertrouwelijk karakter.
6. Het tweede lid, aanhef en onder g, is niet van toepassing op het verstrekken van milieu-informatie.
7. Het verstrekken van milieu-informatie ingevolge deze wet blijft eveneens achterwege voorzover het belang daarvan niet opweegt tegen de volgende belangen:
  - a. de bescherming van het milieu waarop deze informatie betrekking heeft;
  - b. de beveiliging van bedrijven en het voorkomen van sabotage.
8. Voorzover het vierde lid, eerste volzin, niet van toepassing is, wordt bij het toepassen van het eerste, tweede en zevende lid op milieu-informatie in aanmerking genomen of deze informatie betrekking heeft op emissies in het milieu.

10.2e

Van: 10.2e
Verzonden: donderdag 6 juli 2017 16:57
Aan: 10.2e @minbuza.nl); 10.2e BuZa: 10.2e @minbuza.nl); 10.2e

Onderwerp: Gesprek met Nordstream 2

Beste mensen,

10.2e en ik hebben vandaag gesproken met 10.2e vertegenwoordiger van Nordstream 2 bij de EU. 10.2e is als consultant ingehuurd als woordvoerder van Nordstream 2 en heeft ons bijgepraat over de ontwikkelingen en de visie van Nordstream

De belangrijkste punten uit het gesprek waren:

- NS2 is in alle relevante landen gestart met het aanvragen van de benodigde vergunningen. Verwachting is dat de vergunningen in Q1 2018 verleend zullen worden. Get is de bedoeling dat Nordstream 2 eind 2019 operationeel zal worden.
- 10.2e heeft begrip voor de huidige discussies: er zijn meer politieke factoren in discussie en de relaties tussen EU en RF zijn meer belast dan ten tijde van NS1. Naar zijn mening is NS2 een project is waarin de landen op een praktische manier zouden kunnen samenwerken. Omgekeerd lost het niet doorgaan van NS2 geen van de bestaande problemen op.
- In NS1 heeft een uitgebreide milieu-assessment van het project plaatsgevonden en RF is min of meer gedwongen zich aan de milieuvoorschriften te houden die in het ESPOO-verdrag zijn neergelegd. RF heeft zich de facto gecommitteerd, terwijl het het niet heeft ondertekend.
- NS2 verwacht van Europa geen uitzonderingen op de geldende regels, wel dat het onder hetzelfde regime komt te vallen als andere vergelijkbare pijpleidingen
- Verwachting van NS2 is dat er in Europa behoefte is aan 120 bcm extra gasimport in de komende 20 jaar. De belangrijkste reden is de teruglopende productie in Europa. Daarnaast ook nog minder import uit Afrika (groei eigen verbruik aldaar), fuel switching van kolen en gas ook nog een rol. De behoefte aan extra import laat wel zien dat er naast Nordstream nog voldoende ruimte en zelfs noodzaak is voor import via Oekraïne.
- Probleem van Oekraïne is echter wel dat de leidingen in slechte staat van onderhoud is. Er gaat nu jaarlijks ongeveer 60 bcm door de leiding (in theorie is de capaciteit ongeveer het dubbele). KPMG zegt echter dat maar onderhoud wordt gedaan om 30 bcm van de leiding
- NS1 viel onder TEN-E, maar dat was een politiek label, het had geen invloed op verstrekking van subsidies (zijn ook niet aangevraagd) of op het regulatory regime. Volgens 10.2e geldt het derde pakket vanaf het aanlandingspunt, daar sluit het aan op de interne markt.
- 10.2e verwacht zeker tot 2035 een grote rol van gas, maar waarschijnlijk ook nog enige tijd daarna. Hangt uiteraard af van de vraag, maar dat is het commerciële risico van investeerder en financier. Zijn verwachting is dat de transit via Oekraïne nodig blijft. Probleem van het commissie-mandaat vindt hij wel dat er zowel over het regulerend kader als over Oekraïne wordt gesproken.
- 10.2e legt aan de hand van de Gas Market Outlook van Nordstream 2 nog uit dat de gasproductie in Rusland naar het westen (Bovanenko) opschuift en de route via Nordstream vergeleken met die via Oekraïne 2000 km korter is.

Tot zover de impressie van het gesprek. Leek me goed om die te delen.

Groet,

10.2e